

Remissvar Fi2025/01485

Remissvar av Ändring av kravet på befordringstid i den samhällsomfattande posttjänsten (Fi2025/01485)

Datum 8 september 2025
Dokumentägare Peter Gisel-Ekdahl
Informationsklass Open

PostNord Sverige AB tillstyrker förslaget om ändrade befodringskrav för den samhällsomfattande posttjänsten i enlighet med promemorians utformning. PostNord tillstyrker även det föreslagna ikraftträdandet den 1 januari 2026.

Med ett ändrat befodringskrav kan PostNord fortsatt säkerställa tillhandahållandet av den samhällsomfattande posttjänsten på ett ekonomiskt hållbart sätt som beaktar samhällets förändrade efterfrågan av brevtjänster. Det förslag som regeringen lagt fram är ett första steg i den riktningen. I takt med att efterfrågan minskar ytterligare kommer det behövas ytterligare förändringar för att möjliggöra en finansiellt hållbar posttjänst på längre sikt.

Digitaliseringen förändrar verksamheter och kommunikation

Digitaliseringen innebär i grunden en förändring av samhället, verksamheter, tjänster och sättet vi kommunicerar på. Samtidigt som digitaliseringens möjligheter behöver tas till vara på, innebär denna förändring också en översyn av arbetssätt, processer och resurser i takt med att analoga lösningar övergår till digitala.

Samhällets förändrade kommunikationsmönster, med kraftigt minskad efterfrågan på brev, har påverkat och fortsätter att påverka behovet av den samhällsomfattande posttjänsten. Det påverkar i sin tur kostnaden för att tillhandahålla tjänsten.

PostNord är ett kommersiellt bolag som bedriver en verksamhet under affärsmässiga villkor. Bolaget utvecklar nya tjänster och förändras i takt med att kunderna får nya behov och vanor. Det är en förutsättning för framtiden.

Välkomnar förändrad befordringstid

PostNords brevvolymer minskar för varje månad vilket innebär att brevverksamheten inom PostNord snabbt går mot stora förluster. Första halvåret 2025 kunde PostNord konstatera ett brevvolymtapp på 16 procent jämfört med 11 procent under samma tidsperiod förra året¹. PostNord får inte statsstöd för tillhandahållandet av den samhällsomfattande posttjänsten.

Ett förändrat befodringskrav som möjliggör en modernisering av den samhällsomfattande posttjänsten är nödvändig. Senaste gången befodringskravet för den samhällsomfattande posttjänsten förändrades var 2018. Sedan dess har brevvolymen i Sverige halverats – och inom nästkommande fem år väntas volymerna fortsatt halveras.

Mot denna bakgrund välkomnar PostNord förslaget om ett förändrat befodringskrav för den samhällsomfattande posttjänsten.

Idag innebär kraven på den samhällsomfattande posttjänsten att minst 95 procent av de inrikes brev som lämnats in för tvådagarsbefordran (D+2 95%) ska ha delats ut inom två påföljande arbetsdagar.

Förslaget som regeringen lagt fram innebär en förlängd befordringstid: minst 85 procent av de inrikes brev som lämnas in för tredagarsbefordran (D+3 85%) ska ha delats ut inom tre påföljande arbetsdagar och minst 97 procent inom fem påföljande arbetsdagar (D+5 97%). Förslaget innebär att PostNord, som tillhandahållare av den samhällsomfattande posttjänsten, får ytterligare en dag för att distribuera brev jämfört med idag.

Förslagets betydelse och konsekvenser

Det föreslagna kravet skapar förutsättningar för en fortsatt bra och självfinansierad samhällsomfattande posttjänst samtidigt som den ger den flexibilitet som behövs för att utveckla tjänster som möter specifika behov.

På kort sikt möjliggör förslaget befodringskrav distributionsförändringar inom den samhällsomfattande posttjänsten och öppnar för betydande kostnadsbesparingar för PostNord. På så sätt kan PostNord under kommande

¹ PostNords delårsrapport januari-juni 2025. Volymsiffrorna visar koncernens brevvolymer.

är fortsatt tillhandahålla en samhällsomfattande posttjänst av bra kvalitet, över hela landet och som motsvarar efterfrågan.

Dessa förändringar bedöms medföra begränsade konsekvenser för både kunder och mottagare av brev:

- Ett förändrat befodringskrav underlättar för PostNord att uppfylla kvalitetskraven utan flygtransporter, vilket möjliggör besparingar om flera hundra miljoner kronor per år samt minskade koldioxidutsläpp.
- En övervägande majoritet av breven kommer fortsatt att delas ut inom två dagar. Det är framför allt långväga transporter som kan få en extra leveransdag.
- Förslaget påverkar inte Post och Telestyrelsens (PTS) upphandlingar av särskilda och kompletterande tjänster.
- PostNord kommer fortsatt erbjuda en expresstjänst som möjliggör brevdistribution varje vardag om kundbehovet finns.
- Förändringarna i postregleringen kommer inte påverka paket- och logistiktjänsterna.
- På sikt kan ett ändrat befodringskrav möjliggöra för PostNord att även dela ut brev två fasta dagar per vecka, i stället för olika dagar varje vecka som idag. En sådan förändring förväntas göra det mer förutsägbart och tydligare för mottagaren.

Med det föreslagna kravet kommer PostNord fortsatt erbjuda Nordens bästa brevtjänst och Sverige kommer ha det högsta befodringskravet för den samhällsomfattande posttjänsten utan statlig ersättning. I Norge där samma befodringskrav (D+3 85% och D+5 97%) gäller ersätts den norska posten av den norska staten. För år 2025 uppgick ersättningen till 1 635 miljoner NOK².

Centrala värden säkerställs: miljömässiga, beredskapsmässiga, och demokratiska

Med förslaget befodringskrav behöver PostNord inte använda flygtransporter, vilket bidrar positivt till minskade utsläpp. Genom att sluta med flygtransporter minskar koldioxidutsläppen med cirka 9 500 ton per år.

PostNords förmåga att efterleva de krav som ställs på bolaget gällande totalförsvaret i gällande tillståndsvillkor påverkas inte i sig av ett nytt befodringskrav. PostNord menar att den bästa beredskapen är den som alltid

² Kvartalsrapport 2025 Posten Bring

är i gång. Att verksamheten kan fungera och täcka hela landet är en förutsättning för en god beredskap.

Promemorian konstaterar att postdistribution av nyhetstidningar skapar förutsättningar för demokratiskt deltagande hos personer som inte har tillgång till digitala alternativ för att ta del av viktig samhällsinformation genom nyhetstidningar. Förslaget om ett nytt befodringskrav påverkar i mycket begränsad omfattning tillgången till nyhetstidningar då mindre än fyra procent av dessa distribueras med PostNords utdelning och endast en mindre andel av dessa tidningar får en förlängd befodringsstid.

Med föreslagen förändring kan statsstöd undvikas

PostNord delar regeringens bedömning att "det kan inte förutsättas att den samhällsomfattande posttjänsten ska dimensioneras på ett sätt som inte motsvarar samhällets generella behov av posttjänster. Samhället bör inte bära de potentiella miljardkostnader som det kommer att innebära att upprätthålla en generell tillgång till tjänster som inte motsvaras av en efterfrågan när brevvolymer sjunker".

Att vid behov subventionera särskilda behov av posttjänster i stället för att finansiera en större samhällsomfattande posttjänst än som vad som efterfrågas, är ett mer effektivt resursanvändande.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis tillstyrker PostNord regeringens förslag om ett ändrat befodringskrav till att minst 85 procent ska ha delats ut inom tre påföljande arbetsdagar och minst 97 procent ska ha delats ut inom fem påföljande arbetsdagar. PostNord tillstyrker även det föreslagna ikraftträdandet den 1 januari 2026.

Förslaget är ett viktigt steg i rätt riktning för att anpassa den samhällsomfattande posttjänsten efter de förändrade förutsättningarna på brevmarknaden. Det bör noteras att omställning tar tid och kräver förberedelser, varför ett ikraftträdande är brådskande. Därtill medför nuvarande reglering stora kostnader.

Som promemorian konstaterar är förslaget väl avvägt, nödvändigt samt samhällsekonomiskt motiverat samtidigt som en situation där statsstöd skulle vara nödvändigt kan undvikas kommande år. Förslaget medför inte att PostNord kommer att dela ut post var tredje eller var femte dag. Majoriteten av breven kommer fortsatt att delas ut inom två dagar.

Med förslagets nya förutsättningar kan PostNord fortsatt tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten på ett ekonomiskt hållbart sätt under en viss tid.

För att möjliggöra en finansiellt hållbar posttjänst på längre sikt välkomnar PostNord fortsatt dialog om samhällets förändrade behov och vilka förutsättningar som krävs för att PostNord ska kunna möta den utvecklingen.

Solna, dag som ovan.

Peter Gisel-Ekdahl
VD PostNord Sverige AB